KUBA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej na Kubie

DPU-WIKP-424/647/2026
30.10.2026

Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia UDSC

URZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa na Kubie.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

LUDNOŚĆ

Populacja Kuby liczy około 11 mln mieszkańców.[1]

SKŁAD ETNICZNY

Biali – około 64,1%, mulaci oraz ludność mieszanego pochodzenia – 26,6%, czarni – 9,3%.[2]

SKŁAD RELIGIJNY

60% populacji Kuby utożsamia się z katolicyzmem. Liczba członków kościołów protestanckich szacowana jest na 5%. Ponadto w kraju tym mieszka ponad 13 tys. muzułmanów, 6,2 tys. wyznawców buddyzmu oraz 1,2 tys. wyznawców judaizmu (z czego 1 tys. mieszka w Hawanie). Inne grupy religijne o niewielkiej liczbie wyznawców to m.in. grecki i rosyjski kościół prawosławny oraz wyznawcy wiary bahaickiej.[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Od upadku wspieranej przez USA dyktatury Fulgencio Batisty w 1959 r. Kuba jest państwem jednopartyjnym, na czele którego przez lata stał Fidel Castro i jego następcy. W kwietniu 2018 r. urząd prezydenta objął Miguel Díaz-Canel w ramach przekazania władzy, które zakończyło sześć dekad rządów rodziny Castro.[4]

Nowa kubańska konstytucja, zatwierdzona w 2019 r., potwierdza socjalistyczny charakter państwa, uwzględnia nowe prawa gospodarcze i społeczne oraz modernizuje aspekty struktury prawnej, choć utrzymana zostaje nadrzędna pozycja Komunistycznej Partii Kuby.[5]

1 Worldometer, Cuba Population (Live), 2026, https://www.worldometers.info/world-population/cuba-population/
2 World Atlas, Major Ethnic Groups In Cuba, https://www.worldatlas.com/articles/major-ethnic-groups-in-cuba.html
3 USDOS (US Department of State), 2023 Report on International Religious Freedom: Cuba, 26.06.2024, https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/cuba/
4 BBC News, Cuba country profile, 29.08.2023, https://www.bbc.com/news/world-latin-america-19583447
5 Law Gratis, Jurisprudence Law at Cuba, 12.05.2025, https://www.lawgratis.com/blog-detail/jurisprudence-law-at-cuba

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Kuba funkcjonuje w ramach dwupoziomowego systemu, który rozpoczyna się od 15 prowincji (provincias) i jednej jednostki o specjalnym statusie (municipio especial), po których następuje podział na gminy jako najmniejsze jednostki administracyjne. Prowincje Kuby to: Pinar del Río, Artemisa, Mayabeque, Hawana, Matanzas, Cienfuegos, Villa Clara, Sancti Spíritus, Ciego de Ávila, Camagüey, Las Tunas, Granma, Holguín, Santiago de Cuba, Guantánamo. Jednostką o specjalnym statusie jest wyspa Isla de la Juventud.[6]

Mapa. Podział administracyjny Kuby.

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Głową państwa jest prezydent, który jest wybierany przez parlament na 5-letnią kadencję.[7]

Artykuł 125 konstytucji kubańskiej stanowi, że prezydent Republiki jest głową państwa. Prezydent ma obowiązek kierować ogólną polityką kraju, a także reprezentować kraj za granicą. Jako głowa państwa rozciąga swoją władzę na obronę narodową, stosunki zagraniczne oraz nadzór nad całym aparatem państwowym. Jego działania podlegają kontroli Zgromadzenia Narodowego.[8]

[6] CIA World Factbook Archive, Cuba, 2025, https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/CU
[7] Cubaminrex, Elected Miguel Díaz-Canel President of the Republic of Cuba, 20.04.2023, https://cubaminrex.cu/en/elected-miguel-diaz-canel-president-republic-cuba
[8] CUBADEBATE, La figura del presidente de la República en la Constitución cubana, 21.07.2025, http://www.cubadebate.cu/especiales/2025/07/21/la-figura-del-presidente-de-la-republica-en-la-constitucion-cubana/

Aktualnym prezydentem Kuby jest Miguel Díaz-Canel. Objął on urząd przewodniczącego Rady Państwa i Rady Ministrów w dniu 19 kwietnia 2018 r., zastępując Raúla Castro, natomiast w 2019 r. został prezydentem republiki. Díaz-Canel zajmuje również stanowisko sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Kuby od 2021 r.[9]

19 kwietnia 2023 r. posłowie do kubańskiego parlamentu ponownie wybrali Miguela Díaza-Canela na stanowisko Prezydenta Republiki na kolejne pięć lat (zdobył 97,66% głosów), a **Salvadora Valdésa na wiceprezydenta** (93,4% głosów).[10]

RZĄD I PREMIER

Premierem Kuby jest **Manuel Marrero Cruz**. Stanowisko to zajmuje od grudnia 2019 r., kiedy to urząd ten został przywrócony (wcześniej zniesiony w 1976 r.) na mocy znowelizowanej konstytucji Kuby. Zanim został premierem, pełnił funkcję ministra turystyki Kuby.[11] Po ukonstytuowaniu się nowego parlamentu w 2023 r., na wniosek prezydenta, Manuel Marrero Cruz, ponownie został zatwierdzony na stanowisku premiera.[12]

Kubański premier jest odpowiedzialny za bieżący nadzór nad Radą Ministrów (gabinetem) i wdrażanie polityki.[13]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Zgromadzenie Narodowe Władzy Ludowej, czyli Asamblea Nacional del Poder Popular, to jednoizbowy parlament Kuby. Obecny skład liczy 470 deputowanych, których kadencja trwa 5 lat. Na czele tej instytucji stoi przewodniczący Juan Esteban Lazo Hernández, a funkcję sekretarza generalnego pełni Homero Acosta Alvarez.[14]

Zgromadzenie Narodowe wybierane jest w wyborach bezpośrednich. Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się 26 marca 2023 r. Kolejne wybory parlamentarne planowane są 31 marca 2028 r.[15]

Organem, który działa jako reprezentant parlamentu, jest **Rada Państwa („Consejo de Estado")**, w skład której wchodzą: prezydent, premier, pierwszy oraz kolejni wiceprezydenci (w liczbie pięciu), a także sekretarz i 23 innych członków.[16] Rada Państwa wydaje dekrety z mocą ustawy, udziela wytycznych sądom oraz może uchylać porozumienia i przepisy organów państwowych, rad administracyjnych i innych podmiotów, jeśli są one sprzeczne z Konstytucją lub ustawami. Ponadto reprezentuje Zgromadzenie Narodowe Władzy Ludowej w przerwach między sesjami legislacyjnymi.[17]

---

9 Britannica, Miguel Díaz-Canel, https://www.britannica.com/biography/Miguel-Diaz-Canel

10 Cubaminrex, Elected Miguel Díaz-Canel President of the Republic of Cuba, 20.04.2023, https://cubaminrex.cu/en/elected-miguel-diaz-canel-president-republic-cuba

11 Diplomat, Cuba New Prime Minister, 24.12.2019, https://diplomatmagazine.eu/2019/12/24/cuba-new-prime-minister/

12 ACN (Cuban News Agency), Cuban Prime Minister Manuel Marrero Ratified in his Post, 20.04.2023, http://www.cubanews.acn.cu/cuba/21052-cuban-prime-minister-manuel-marrero-ratified-in-his-post

13 DW, Cuba names first prime minister since 1976, 21.12.2019, https://www.dw.com/en/cuba-names-manuel-marrero-cruz-as-first-prime-minister-since-1976/a-51767399

14 IPU Parline, Cuba, National Assembly of the People's Power, https://data.ipu.org/parliament/CU/CU-LC01/

15 IPU Parline, Cuba, National Assembly of the People's Power. Election results, https://data.ipu.org/parliament/CU/CU-LC01/election/CU-LC01-E20230326/

16 Trip Cuba, Political System in Cuba, https://www.tripcuba.org/political-system-cuba

17 Consejo de Estado, Cuba's Council of State, https://consejodeestado.com/index-en.html

SYSTEM PRAWNY

System prawny Kuby stanowi wyjątkowe połączenie tradycji prawa cywilnego (zakorzenionych w hiszpańskim prawie kolonialnym) oraz marksistowsko-leninowskich zasad socjalistycznych. Funkcjonuje on w ramach scentralizowanego, socjalistycznego systemu państwowego, w którym Komunistyczna Partia Kuby jest konstytucyjnie uznawana za wiodącą siłę społeczeństwa i państwa.[18][19]

KARA ŚMIERCI

Jakkolwiek prawo Kuby przewiduje karę śmierci, kraj ten utrzymuje de facto moratorium na jej wykonywanie od czasu ostatniej odnotowanej egzekucji w 2003 r. W 2010 r. Sąd Najwyższy Kuby zamienił wyrok śmierci ostatniego przebywającego w celi śmierci więźnia na inną karę.[22][23]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, na Kubie w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęły łącznie: w 2024 r. 3 osoby, w 2025 r. – 5 osób, a w 2026 r. (do 24 lipca) – 12 osób.[24]

Niezależne raporty dotyczące bezpieczeństwa odnotowały wzrost ogólnej liczby morderstw i przestępstw śmiertelnych w obliczu poważnego kryzysu gospodarczego w kraju, rejestrując 90 zabójstw w pierwszej połowie 2026 r. Liczby te odzwierciedlają jednak przemoc na tle kryminalnym.[25]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa na Kubie jest ogólnie stabilna, wspierana przez silną obecność policji i wojska. Przestępczość pozostaje jednak istotnym zagrożeniem, szczególnie w Hawanie i innych dużych miastach (patrz dalej).[26]

[18] BJS Bureau of Justice Statistics, 06.1993, https://bjs.ojp.gov/library/publications/world-factbook-criminal-justice-systems-cuba
[19] Law Gratis, Jurisprudence Law at Cuba, 12.05.2025, https://www.lawgratis.com/blog-detail/jurisprudence-law-at-cuba
[20] AI (Amnesty International), Death sentences and executions in 2024, 08.04.2025, https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/
[21] The Advocates for Human Rights, Cuba – Human Rights Council – Death Penalty – October 2017, 04.10.2017, https://www.theadvocatesforhumanrights.org/International_Submissions/A/Index?id=113
[22] AI (Amnesty International), Death penalty report 2025, https://www.amnesty.org.uk/knowledge-hub/all-resources/death-penalty-report-2025/
[23] World Coalition Against the Death Penalty, Cuba, https://share.google/ZFxmtFklUuQxZbbJp
[24] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), Number of reported fatalities by country-year, 24.07.2026, https://acleddata.com/aggregated/number-reported-fatalities-country-year
[25] Cuba Siglo21, Cuba: More Lethal Crime. Insecurity Public Report. January -June 2026, 22.09.2026, https://cubasiglo21.com/cuba-more-lethal-crime-insecurity-public-report-january-june-2026/
[26] OSAC (Overseas Security Advisory Council), Cuba Country Security Report, 22.09.2025, https://www.osac.gov/Content/Report/60e51af6-edd7-4996-83ff-1c8e3c4acee4

Na Kubie nie odnotowano działalności nielegalnych ugrupowań zbrojnych.[27]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Nie znaleziono informacji wskazujących na to, by na Kubie obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2024 r. odnotowano 3 ofiary śmiertelne wśród cywili, zaś do października 2025 r. 5 ofiar cywilnych. Ofiary cywilne były głównie skutkiem nadużywania siły przez policję.[28]

Jak wspomniano wcześniej, w pierwszej połowie 2026 r. odnotowano co najmniej 90 zabójstw będących efektem działalności przestępczej na Kubie.[29] Brak jest informacji ile procent ofiar stanowili cywile.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2024 r. do października 2026 r. na terenie Kuby nie odnotowano regularnych działań zbrojnych, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2024 r. do października 2026 r. na terenie Kuby nie odnotowano działań partyzanckich, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2024 r. do października 2026 r. na terenie Kuby nie odnotowano działań odwetowych, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.

27 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Cuba, 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool
28 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Cuba, actors, 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool
29 Cuba Siglo21, Cuba: More Lethal Crime. Insecurity Public Report. January -June 2026, 22.09.2026, https://cubasiglo21.com/cuba-more-lethal-crime-insecurity-public-report-january-june-2026/

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W okresie od początku 2024 r. do października 2026 r. na Kubie nie odnotowano zagrożeń związanych ze złą sytuacją humanitarną, która wynikałaby z braku bezpieczeństwa.

Ogólnie trudna sytuacja humanitarna w kraju jest spowodowana największym od rozpadu ZSRR kryzysem ekonomicznym na Kubie, do którego przyczyniła się pandemia Covid-19 oraz sankcje USA zaostrzone przez administrację Donalda Trumpa. Aktualnie Kuba doświadcza pogłębiającego się kryzysu gospodarczego i humanitarnego, z powszechnymi niedoborami żywności oraz leków, brakiem dostaw prądu, pogarszającą się opieką zdrowotną oraz masową emigracją, co osłabia zdolność władz kraju do zapewnienia podstawowych usług. W Hawanie dobowe przerwy w dostawie elektryczności wynoszą 12 godzin, w bardziej odległych miejscach 18 godzin. Pozamykano wiele instytucji, w tym kulturowych, okresowo zamykane są szkoły.[30][31]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

Kuba jest uznawana za kraj o niskim ryzyku wystąpienia aktów terrorystycznych.[32]

W okresie od początku 2024 r. do października 2026 r. na Kubie nie odnotowano zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W okresie od początku 2024 r. do października 2025 r. na Kubie doszło do co najmniej 177 incydentów, w których zginęło 8 osób. Były one związane najczęściej z przemocą ze strony policji i służb bezpieczeństwa.

Przykłady:

- 30.11.2024 r. w Hawanie strażnicy więzienni pobili i torturowali, powodując śmierć, więźnia politycznego, który został przyłapany na próbie ucieczki z ośrodka penitencjarnego El Combinado del Este. Oficjalna wersja głosiła, że popełnił on samobójstwo, choć krewni zaprzeczali temu i pokazywali zdjęcia zmarłego z licznymi obrażeniami spowodowanymi pobiciem. Ofiara była członkiem ruchu opozycyjnego UNPACU i została uwięziona po wzięciu udziału w antyrządowej demonstracji w lipcu 2021 r.

[30] Al Jazeera, Cuba forced to 'paralyse economy'amid desperate energy crisis, 18.10.2024, https://www.aljazeera.com/news/2024/10/18/cuba-forced-to-paralyse-economy-amid-desperate-energy-crisis
[31] Sociedad Media, Cuba's Population In Freefall: Deaths Doubled Births in 2025 as Economic Conditions Worsen, 23.08.2026, https://www.sociedadmedia.com/cuba-population-collapse-2026/
[32] OSAC (Overseas Security Advisory Council), Cuba Country Security Report, 22.09.2025, https://www.osac.gov/Content/Report/60e51af6-edd7-4996-83ff-1c8e3c4acee4

- 12.01.2025 r., w Camaguey, funkcjonariusz więzienny pobił 73-letniego więźnia w ośrodku karnym, w wyniku czego ofiara zmarła.

- 03.06.2025 służby policyjne w Santiago de Cuba śmiertelnie pobiły jednego z więźniów. Władze oficjalnie uznały, że zmarł z przyczyn naturalnych, choć jego ciało nosiło ślady przemocy.[33]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Niektóre grupy aktywistów organizują na Kubie demonstracje na mniejszą skalę, strajki głodowe oraz protesty okupacyjne itp. Mają one zazwyczaj charakter sporadyczny i spontaniczny. Zazwyczaj kubańskie władze interweniują, aby stłumić demonstracje, nawet jeśli są one pokojowe. Kontrolowane przez państwo media często o nich nie informują. Niezapowiedziane i nieautoryzowane demonstracje oraz protesty zdarzają się rzadko, ale mogą wywołać przemoc i często prowadzą do aresztowań, nawet jeśli przebiegają w sposób pokojowy.[34]

W okresie od początku 2024 r. do października 2025 r. często dochodziło do różnego rodzaju demonstracji i protestów antyrządowych (ACLED odnotowuje ich 132), w tym lokalnych protestów z powodu częstych przerw w dostawach prądu, niedoborów paliwa, wody, leków i żywności. W tym czasie odbyły się 33 gwałtowne demonstracje oraz protesty z interwencją policji. Jednocześnie nie odnotowano ofiar śmiertelnych.[35]

W pierwszej połowie 2026 r. odnotowano 766 protestów, w tym ich eskalację w czerwcu. Rząd kubański odpowiedział równoległą intensyfikacją represji.[36] Głównymi przyczynami protestów na Kubie były przede wszystkim przewlekłe i nasilające się przerwy w dostawach prądu, które stały się bezpośrednim impulsem do wyjścia ludzi na ulice. Sytuację pogłębiały dotkliwe niedobory żywności oraz poważne problemy z paliwem, które doprowadziły m.in. do drastycznego ograniczenia transportu publicznego i utrudniły codzienne funkcjonowanie obywateli. Protesty były też wyrazem niezadowolenia z nieudolnej polityki Partii Komunistycznej.[37]

Dziesiątki osób zostały aresztowane w wyniku tych protestów.[38] W marcu 2026 r. pięć osób zostało aresztowanych na Kubie za akty „wandalizmu" po tym, jak niewielka grupa protestujących włamała się do prowincjonalnego biura Komunistycznej Partii Kuby i podpaliła komputery oraz meble.[39] Jeden z protestujących w Hawanie był przetrzymywany w areszcie Bezpieczeństwa Państwowego Villa Marista oraz postawiono mu zarzut przestępstwa przeciwko Bezpieczeństwu Państwa. Pojawiły

33 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kuba, 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

34 OSAC (Overseas Security Advisory Council), Cuba Country Security Report, 22.09.2025, https://www.osac.gov/Content/Report/60e51af6-edd7-4996-83ff-1c8e3c4acee4

35 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Cuba, peaceful protests, protests with intervention, civilians(Cuba), 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

36 Institute for War & Peace Reporting, Cuba's Summer of Protest, 04.09.2026, https://iwpr.net/global-voices/cubas-summer-protest

37 Reuters, Protesters in Cuba attack Communist Party office in rare riot over blackouts, 14.03.2026, https://www.reuters.com/world/americas/protesters-cuba-attack-communist-party-office-rare-riot-over-blackouts-2026-03-14/

38 My Migration Lawyer, Can Cuba's 2026 Protest Arrests Help My Protection Visa ART Review?, https://www.mymigrationlawyers.com.au/protection-visa-faqs/cuba-protest-arrests-art-review

39 The Guardian, Five arrested in Cuba after protest at local Communist party office, 14.03.2026, https://www.theguardian.com/world/2026/mar/14/arrests-cuba-protest-local-communist-party-office

się informacje o prewencyjnych aresztach osób uznawanych za potencjalnych liderów protestów.[40]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Wskaźniki przestępczości na Kubie rosną w okresach świątecznych oraz podczas przerw w dostawie prądu powiązanych z niestabilną siecią energetyczną. Drobne kradzieże to najczęstsze przestępstwa dotykające zwykle turystów, choć pojawiają się wiarygodne doniesienia o incydentach z użyciem przemocy, w tym noży, maczet, a czasami także broni palnej. Oficjalne statystyki są niedostępne, ale niezależne źródła informują o gwałtownych wzrostach: 649 potwierdzonych incydentów w 2023 r., 1 317 w 2024 r. oraz 1 319 w samej pierwszej połowie 2025 r. Hawana, Santiago de Cuba, Matanzas i Holguín są obszarami najbardziej dotkniętymi tym zjawiskiem. Doniesienia wskazują na wzrost handlu narkotykami, dostępności broni palnej oraz kradzieży bydła.[41]

Rozwijający się sektor prywatny na Kubie jest coraz bardziej zaangażowany w działalność przestępczą, zwłaszcza w uchylanie się od płacenia podatków i handel na czarnym rynku. Podmioty państwowe również angażują się w różne nielegalne działania, w tym udział w czarnym rynku poprzez wykorzystywanie przedsiębiorstw państwowych do korupcji i czerpania osobistych zysków.[42]

Kubański rząd nie publikuje statystyk dotyczących przestępczości, co utrudnia poznanie dokładnej liczby grup mafijnych, które obecnie działają w kraju. Gangi na Kubie mają ograniczoną, ale aktywną obecność w Hawanie i są głównie zaangażowane w czerpanie korzyści z prostytucji. Mogą również angażować się w handel narkotykami, rabunki i zabójstwa. W odniesieniu do mniejszych sieci przestępczych, ubóstwo nadal jest głównym powodem, dla którego młodzi ludzie dołączają do grup przestępczych na Kubie, a czynniki takie jak marginalizacja i bezrobocie nasiliły zjawisko grup przestępczych *pandilla*. Są to grupy nastolatków z biednych dzielnic zajmujących się pospolitymi przestępstwami, takimi jak prostytucja i rabunek. Każdego roku powstają małe gangi lub luźne siatki przestępcze, składające się głównie z nastolatków mieszkających w biednych dzielnicach stolicy. Większość z tych grup nie działa długo, ale niektóre z nich mogą stać się bardziej zaangażowane w działalność przestępczą.[43] Problemem na Kubie jest handel ludźmi, zwłaszcza do celów seksualnych i wyzysku pracowników, np. w branży budowlanej. Większość działań przestępczych jest prowadzona raczej przez pojedyncze osoby, a nie przez struktury, ale w rynek przestępczy zaangażowane są również zorganizowane grupy, zarówno krajowe, jak i zagraniczne, a także podmioty państwowe.[44]

Handlarze ludźmi wykorzystują obywateli Kuby w celach seksualnych oraz do pracy przymusowej w Afryce, Azji, na Karaibach, w regionie Morza Śródziemnego, Ameryce Łacińskiej i Stanach Zjednoczonych. Analogicznie na Kubie wykorzystywani są cudzoziemcy z Afryki i Azji. Do grup społecznych najbardziej narażonych na

[40] My Migration Lawyer, Can Cuba's 2026 Protest Arrests Help My Protection Visa ART Review?, https://www.mymigrationlawyers.com.au/protection-visa-faqs/cuba-protest-arrests-art-review
[41] OSAC (Overseas Security Advisory Council), Cuba Country Security Report, 22.09.2025, https://www.osac.gov/Content/Report/60e51af6-edd7-4996-83ff-1c8e3c4acee4
[42] Global Organized Crime Index, Cuba, https://ocindex.net/country/cuba
[43] Global Organized Crime Index, Cuba, https://ocindex.net/country/cuba
[44] Global Organized Crime Index, Cuba, https://ocindex.net/country/cuba

wykorzystanie w handlu ludźmi należą dzieci, młode kobiety, osoby starsze i niepełnosprawne.[45]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Władze kubańskie ograniczają swoim obywatelom swobodę poruszania się po kraju, prawo do opuszczenia kraju oraz powrotu do niego.[46][47] W przypadku osób należących do kilku kategorii zawodów i grup społecznych istnieje obowiązek uzyskania pozwolenia na emigrację. Dotyczy to wysoko wyspecjalizowanego personelu medycznego, personelu wojskowego lub bezpieczeństwa, urzędników państwowych, naukowców, byłych więźniów politycznych i działaczy na rzecz praw człowieka.[48][49]

Na samej Kubie również istnieją ograniczenia swobody przemieszczania się. Władze kontrolują wewnętrzną migrację z terenów wiejskich do stolicy kraju – Hawany (na mocy ustawy z 1997 r. znanej jako dekret 217). Zdarzają się sytuacje, gdy osoby posiadające w dowodzie osobistym adres zameldowania w innym mieście niż Hawana są aresztowane i wydalane ze stolicy.[50][51]

Lokalne komisje mieszkaniowe i władze poszczególnych prowincji muszą wydać zgodę na każdą zmianę miejsca zamieszkania danego obywatela. Rząd może ukarać grzywną osoby mieszkające w danym miejscu bez zezwolenia i zmusić je do powrotu do legalnie dozwolonego miejsca zamieszkania. Policja grozi ściganiem każdego, kto wróci do Hawany po wcześniejszym wydaleniu.[52]

Ponadto, obowiązujące na Kubie prawo zezwala władzom na wydanie zakazu wjazdu danej osoby na określony obszar kraju lub ograniczenie jej dostępu do określonego obszaru na okres maksymalnie 10 lat. Na tzw. "wewnętrzne wygnanie" może zostać skazana każda osoba, której obecność w danym miejscu zostanie uznana przez władze Kuby za „społecznie niebezpieczną".[53][54] Dysydenci często informują, że władze uniemożliwiają im opuszczenie ich rodzinnych prowincji lub zatrzymują

[45] USDOS (US Department of State), 2024 Trafficking in Persons Report: Cuba, 24.06.2024, https://www.state.gov/reports/2024-trafficking-in-persons-report/cuba/
[46] USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Cuba, 23.04.2024, https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/cuba/
[47] HRW (Human Rights Watch), Cuba - Events of 2023, 11.01.2024, https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/cuba
[48] USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Cuba, 23.04.2024, https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/cuba/
[49] Freedom House, Freedom in the World 2024 – Cuba, https://freedomhouse.org/country/cuba/freedom-world/2024
[50] USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Cuba, 23.04.2024, https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/cuba/
[51] Freedom House, Freedom in the World 2024 – Cuba, https://freedomhouse.org/country/cuba/freedom-world/2024
[52] USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Cuba, 23.04.2024, https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/cuba/
[53] USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Cuba, 23.04.2024, https://www.ecoi.net/en/document/2089110.html
[54] Freedom House, Freedom in the World 2024 – Cuba, https://freedomhouse.org/country/cuba/freedom-world/2024

i odsyłają ich do ich domów, mimo że nie wniesiono przeciwko nim żadnych pisemnych ani formalnych oskarżeń.[55]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Ludność zamieszkująca miasta na Kubie stanowi 77,5% populacji. Tempo urbanizacji to 0,19% rocznie (prognoza na 2020-2025). Największym miastem Kuby jest stolica Hawana z 2,148 mln mieszkańców.[56]

Pomimo restrykcji ludzie migrują nadal ze wsi do miast. Większość migrujących osób pochodzi z prowincji: Holguin, Granma, Santiago de Cuba i Guantanamo. Najwięcej osób stara się osiedlić w Hawanie. Dotyczy to zwłaszcza kobiet, które częściej wybierają miasto ze względu na lepszą dostępność usług publicznych i lepsze warunki pracy. Przybywające osoby najczęściej podejmują pracę w usługach, bardzo często w sektorze nieformalnym.[57]

Władze starają się ograniczyć terytorialny rozwój miast, zagęszczając osiedla w ramach istniejących granic, chroniąc w ten sposób zasoby gruntów rolnych. Działania takie powodują, że w miastach występuje deficyt mieszkań.[58]

WEWNĘTRZNI UCHODŹCY

Wewnętrzne przesiedlenia na Kubie mają miejsce jedynie w przypadku katastrof naturalnych, jak huragany, powodzie itp. W 2024 r. było 37 tys. wewnętrznie przesiedlonych osób z powodu huraganów Oscar i Rafael, które dotknęły 9 prowincji Kuby w październiku i listopadzie 2024 r.[59]

UCHODŹCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Największa liczba Kubańczyków przebywających za granicą mieszka w USA (78%), Hiszpanii oraz Kanadzie.[60] W okresie 2017-21 większość kubańskich imigrantów osiedliła się na Florydzie (76%), a następnie w Teksasie (5%) i New Jersey (3%). Jedno hrabstwo na Florydzie, Miami-Dade, było domem dla 52% wszystkich kubańskich imigrantów w Stanach Zjednoczonych.[61]

W latach 2022-2023 Kubę opuściło ok. 1 mln osób, co spowodowane było głównie trudną sytuacją ekonomiczną i brakiem perspektyw. Była to największa w historii Kuby fala migracyjna i stanowiła 10% populacji Kuby. Dane te potwierdziły władze Kuby oraz niezależne media.[62] W 2024 r. z Kuby wyjechało ponad 22,4 tys. osób.[63] Tymczasem według danych UNHCR, w 2025 r. z Kuby uciekło 97 253 osób, które

55 USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Cuba, 23.04.2024, https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/cuba/
56 CIA World Factbook Archive, Cuba, 2025, https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/CU
57 Integral Human Development, Country Profiles, Cuba, b/d, https://migrants-refugees.va/country-profile/cuba/
58 UN Habitat, Cuba, Coutry Overview, b/d, https://unhabitat.org/cuba
59 IDMC (Internal Displacement Monitoring Centre), Cuba 2024, https://www.internal-displacement.org/countries/cuba/
60 Statista, Number of Cuban emigrants as of 2020, by country destination, https://www.statista.com/statistics/1273129/number-cuban-emigrants-country-destination/#statisticContainer
61 MPI (Migration Policy Institute), Cuban Immigrants in the United States, 7.09.2023, https://www.migrationpolicy.org/article/cuban-immigrants-united-states-2021
62 Miami Herald, Gamez-Torres N., Cuba admits to massive emigration wave: a million people left in two years amid crisis, 24.07.2024, https://www.miamiherald.com/news/nation-world/world/americas/cuba/article290249799.html
63 Macrotrends, Cuba Net Migration, https://www.macrotrends.net/global-metrics/countries/cub/cuba/net-migration

złożyły wnioski o azyl w innych krajach. Najczęstszymi krajami docelowymi były Brazylia, Meksyk i Urugwaj. Największe sukcesy w uzyskaniu azylu odnotowali uchodźcy w Trynidadzie i Tobago oraz w Gwatemali.[64]

Wcześniej, w związku z masową migracją, w styczniu 2023 r. Departament Bezpieczeństwa Wewnętrznego USA (DHS), aby ograniczyć napływ migrantów drogą morską, ogłosił nowe procesy zwolnień warunkowych i przyjmowania Kubańczyków, którzy przybyli do USA drogą lotniczą i posiadają w kraju wsparcie, zezwalając na ich legalny pobyt w USA przez dwa lata. Do końca sierpnia w ramach tego programu przybyło do USA ponad 43 tys. Kubańczyków.[65]

PODSUMOWANIE

Kuba jest państwem o ustroju komunistycznym i systemie jednopartyjnym, w którym kierowniczą rolę odgrywa Komunistyczna Partia Kuby.

Przepisy prawne Kuby przewiduje karę śmierci, jednak nie jest ona od wielu lat orzekana i wykonywana.

W raportach instytucji oraz organizacji międzynarodowych brak jest informacji na temat działań zbrojnych na Kubie oraz powszechnym zagrożeniu życia dla ludności cywilnej.

Odnotowuje się masową migrację Kubańczyków za granicę, która jest efektem bardzo trudnej sytuacji gospodarczej.

[64] World Data, Asylum applications and refugees from Cuba, https://gemini.google.com/app/202c695989541210
[65] [65] MPI (Migration Policy Institute), Cuban Immigrants in the United States, 7.09.2023, https://www.migrationpolicy.org/article/cuban-immigrants-united-states-2021

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie", „dyskryminacja", „konflikt" itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Cuba, 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

2. ACN (Cuban News Agency), Cuban Prime Minister Manuel Marrero Ratified in his Post, 20.04.2023, http://www.cubanews.acn.cu/cuba/21052-cuban-prime-minister-manuel-marrero-ratified-in-his-post

3. AI (Amnesty International), Death penalty report 2025, https://www.amnesty.org.uk/knowledge-hub/all-resources/death-penalty-report-2025/

4. AI (Amnesty International), Death sentences and executions in 2024, 08.04.2025, https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/

5. Al Jazeera, Cuba forced to 'paralyse economy'amid desperate energy crisis, 18.10.2024, https://www.aljazeera.com/news/2024/10/18/cuba-forced-to-paralyse-economy-amid-desperate-energy-crisis

6. BBC News, Cuba country profile, 29.08.2023, https://www.bbc.com/news/world-latin-america-19583447

7. BJS Bureau of Justice Statistics, 06.1993, https://bjs.ojp.gov/library/publications/world-factbook-criminal-justice-systems-cuba

8. Britannica, Miguel Díaz-Canel, https://www.britannica.com/biography/Miguel-Diaz-Canel

9. CIA World Factbook Archive, Cuba, 2025, https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/CU

10. Consejo de Estado, Cuba's Council of State, https://consejodeestado.com/index-en.html

11. Cuba Siglo21, Cuba: More Lethal Crime. Insecurity Public Report. January - June 2026, 22.09.2026, https://cubasiglo21.com/cuba-more-lethal-crime-insecurity-public-report-january-june-2026/

12. CUBADEBATE, La figura del presidente de la República en la Constitución cubana, 21.07.2025, http://www.cubadebate.cu/especiales/2025/07/21/la-figura-del-presidente-de-la-republica-en-la-constitucion-cubana/

13. Cubaminrex, Elected Miguel Díaz-Canel President of the Republic of Cuba, 20.04.2023, https://cubaminrex.cu/en/elected-miguel-diaz-canel-president-republic-cuba

14. Diplomat, Cuba New Prime Minister, 24.12.2019, https://diplomatmagazine.eu/2019/12/24/cuba-new-prime-minister/

15. DW, Cuba names first prime minister since 1976, 21.12.2019, https://www.dw.com/en/cuba-names-manuel-marrero-cruz-as-first-prime-minister-since-1976/a-51767399

16. Freedom House, Freedom in the World 2024 – Cuba, https://freedomhouse.org/country/cuba/freedom-world/2024

17. Global Organized Crime Index, Cuba, https://ocindex.net/country/cuba

18. HRW (Human Rights Watch), Cuba - Events of 2023, 11.01.2024, https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/cuba

19. IDMC (Internal Displacement Monitoring Centre), Cuba 2024, https://www.internal-displacement.org/countries/cuba/

20. Institute for War & Peace Reporting, Cuba's Summer of Protest, 04.09.2026, https://iwpr.net/global-voices/cubas-summer-protest

21. Integral Human Development, Country Profiles, Cuba, b/d, https://migrants-refugees.va/country-profile/cuba/

22. IPU Parline, Cuba, National Assembly of the People's Power, https://data.ipu.org/parliament/CU/CU-LC01/

23. IPU Parline, Cuba, National Assembly of the People's Power. Election results, https://data.ipu.org/parliament/CU/CU-LC01/election/CU-LC01-E20230326/

24. Law Gratis, Jurisprudence Law at Cuba, 12.05.2025, https://www.lawgratis.com/blog-detail/jurisprudence-law-at-cuba

25. Macrotrends, Cuba Net Migration, https://www.macrotrends.net/global-metrics/countries/cub/cuba/net-migration

26. Miami Herald, Gamez-Torres N., Cuba admits to massive emigration wave: a million people left in two years amid crisis, 24.07.2024, https://www.miamiherald.com/news/nation-world/world/americas/cuba/article290249799.html

27. MPI (Migration Policy Institute), Cuban Immigrants in the United States, 07.09.2023, https://www.migrationpolicy.org/article/cuban-immigrants-united-states-2021

28. My Migration Lawyer, Can Cuba's 2026 Protest Arrests Help My Protection Visa ART Review?, https://www.mymigrationlawyers.com.au/protection-visa-faqs/cuba-protest-arrests-art-review

29. OSAC (Overseas Security Advisory Council), Cuba Country Security Report, 22.09.2025, https://www.osac.gov/Content/Report/60e51af6-edd7-4996-83ff-1c8e3c4acee4

30. Reuters, Protesters in Cuba attack Communist Party office in rare riot over blackouts, 14.03.2026, https://www.reuters.com/world/americas/protesters-cuba-attack-communist-party-office-rare-riot-over-blackouts-2026-03-14/

31. Sociedad Media, Cuba's Population In Freefall: Deaths Doubled Births in 2025 as Economic Conditions Worsen, 23.08.2026, https://www.sociedadmedia.com/cuba-population-collapse-2026/

32. Statista, Number of Cuban emigrants as of 2020, by country destination, https://www.statista.com/statistics/1273129/number-cuban-emigrants-country-destination//statisticContainer

33. The Advocates for Human Rights, Cuba – Human Rights Council – Death Penalty – October 2017, 04.10.2017, https://www.theadvocatesforhumanrights.org/International_Submissions/A/Index?id=113

34. The Guardian, Five arrested in Cuba after protest at local Communist party office, 14.03.2026, https://www.theguardian.com/world/2026/mar/14/arrests-cuba-protest-local-communist-party-office

35. Trip Cuba, Political System in Cuba, https://www.tripcuba.org/political-system-cuba

36. UN Habitat, Cuba, Coutry Overview, b/d, https://unhabitat.org/cuba

37. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Cuba, 23.04.2024, https://www.ecoi.net/en/document/2089110.html

38. USDOS (US Department of State), 2023 Report on International Religious Freedom: Cuba, 26.06.2024, https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/cuba/

39. USDOS (US Department of State), 2024 Trafficking in Persons Report: Cuba, 24.06.2024, https://www.state.gov/reports/2024-trafficking-in-persons-report/cuba/

40. World Atlas, Major Ethnic Groups In Cuba, https://www.worldatlas.com/articles/major-ethnic-groups-in-cuba.html

41. World Data, Asylum applications and refugees from Cuba, https://gemini.google.com/app/202c695989541210

42. Worldometer, Cuba Population (Live), 2026, https://www.worldometers.info/world-population/cuba-population/